

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності
Наталія ВІННІКОВА
«08» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АЛЬТЕРНАТИВНІ ЗАКЛАДИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
для аспірантів

спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

освітньо-наукового рівня третього (освітньо-наукового)

освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

Розробник:

Голота Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Голота Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні
кафедри дошкільної освіти
Протокол від 28. 08. 2025 р. № 12

Завідувач кафедри Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми 012
«Дошкільна освіта»
28. 08. 2025 р.

Гарант освітньо-наукової програми Тетяна ПОНОМАРЕНКО

Робочу програму перевірено
28.08.2025 р.

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
 підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
АЛЬТЕРНАТИВНІ ЗАКЛАДИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180	
Рік навчання	2	2
Семестр	4	4
Кількість змістовий модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Аудиторні	48	24
Модульний контроль	12	-
Самостійна робота	120	156
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у аспірантів знань про альтернативні форми забезпечення дітей дошкільною освітою в Україні, особливості організації роботи та освітньої діяльності в них, особливості забезпечення психологічних та педагогічних умов виховання й розвитку дітей раннього й дошкільного віку відповідно до їхніх індивідуальних особливостей та потреб; умінь надавати діагностичну, методичну та консультативну допомогу педагогам і батькам вихованців щодо проектування особистісно-зорієнтованої траєкторії розвитку дитини.

Завдання навчальної дисципліни:

– розширити знання аспірантів про значення альтернативної дошкільної освіти на сучасному етапі розвитку вітчизняної системи освіти, освітню діяльність альтернативних закладів та альтернативні форми здобуття дошкільної освіти;

– навчити аналізувати та критично оцінювати досвід організації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній освітній практиці, доцільно впроваджувати його в освітній процес закладів дошкільної освіти.

Інтегральна компетентність.

Здатність до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень з метою розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері дошкільної освіти.

Спеціальні компетентності.

СК0 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері дошкільної освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК0 3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в галузі дошкільної освіти та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

СК0 6. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, продукувати нові ідеї у сфері дошкільної освіти та приймати науково обґрунтовані рішення в професійній діяльності

3. Результати навчання за дисципліною.

РН0 3. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з дошкільної освіти та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, та дотриманням норм академічної і професійної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН0 8. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері дошкільної освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН0 9. Ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити існуюче та отримати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати наукові та прикладні проблеми дошкільної освіти з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

4. Структура навчальної дисциплін
Тематичний план для денної форми навчання

№ з/п	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами роботи				
		Аудиторна				Самостійна
		Усього	Лекцій	Семінарських	МКР	
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ					
	Тема 1. Філософське підґрунтя альтернативної освіти як педагогічного явища	19	2	2		15
	Тема 2. Нормативно-правові засади організації альтернативної дошкільної освіти в Україні	19	2	2		15
	Модульний контроль	4			4	
	<i>Разом:</i>	42	4	4	4	30
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ					
	Тема 3. Досвід організації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній практиці	38	8			30
	Тема 4. Особливості організації освітнього простору в різних альтернативних закладах дошкільної освіти	38	8	10		20
	Модульний контроль	4			4	
	<i>Разом</i>	80	16	10	4	50
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ. АЛЬТЕРНАТИВНІ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ					
	Тема 5. Альтернативні форми здобуття дошкільної освіти	24	4			20
	Тема 6. Моделі альтернативної дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами	30	4	6		20
	Модульний контроль	4			4	
	<i>Разом</i>	58	8	6	4	40
	<i>Усього</i>	180	28	20	12	120

Тематичний план для заочної форми навчання

№ з/п	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами роботи				
		Аудиторна				Самостійна
		Усього	Лекцій	Семінарських	МКР	
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ					
	Тема 1. Філософське підґрунтя альтернативної освіти як педагогічного явища	17	2			15
	Тема 2. Нормативно-правові засади організації альтернативної дошкільної освіти в Україні	22		2		20
	<i>Разом:</i>	39	2	2		35
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ					
	Тема 3. Досвід організації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній практиці	42	4	2		36
	Тема 4. Особливості організації освітнього простору в різних альтернативних закладах дошкільної освіти	38	4	4		30
	<i>Разом</i>	80	8	6		66
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. АЛЬТЕРНАТИВНІ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ					
	Тема 5. Альтернативні форми здобуття дошкільної освіти	37	2			35
	Тема 6. Моделі альтернативної дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами	24	2	2		20
	<i>Разом</i>	61	4	2		55
	Усього	180	14	10		156

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Філософське підґрунтя альтернативної освіти як педагогічного явища

Філософська генеза ідей альтернативної педагогіки. Альтернативна освіта як можливість забезпечення плюралізму в освіті та стимул для розвитку традиційної системи освіти. Становлення та розвиток альтернативної освіти. Концепція альтернативної освіти. Дитиноцентризм як підґрунтя альтернативної освіти.

Історичні аспекти розвитку дошкільної альтернативної освіти у зарубіжній та вітчизняній педагогіці. Альтернативна дошкільна освіта як один з шляхів модернізації вітчизняної дошкільної освіти. Чинники трансформації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняному освітньому просторі. Альтернативна дошкільна освіта в умовах воєнного стану. Функції альтернативної дошкільної освіти.

Основні поняття теми: альтернативна педагогіка, альтернативна освіта, альтернативна дошкільна освіта.

Рекомендовані джерела.

Основні: 1, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 5, 6.

Тема 2. Нормативно-правові засади організації альтернативної дошкільної освіти в Україні

Аналіз міжнародного законодавства у галузі альтернативної освіти дітей дошкільного віку. Нормативно-правове забезпечення та організаційно-змістові засади альтернативної дошкільної освіти в Україні. Проект в дошкільній освіті у плані уряду для відновлення України (5 липня 2022 р.): «Дошкільна освіта у альтернативній формі (home-basedcenter)».

Основні поняття теми: альтернативна дошкільна освіти, нормативно-правове забезпечення альтернативної дошкільної освіти, організаційно-змістові засади альтернативної дошкільної освіти.

Рекомендовані джерела.

Основні: 1, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 5, 6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Тема 3. Досвід організації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній практиці

Тенденції розвитку альтернативної дошкільної освіти у країнах ЄС, США, Канади, Австралії. Особливості організації альтернативної дошкільної освіти в Україні. Характеристика педагогічних систем і технологій розвитку дітей раннього й дошкільного віку: Монтессорі-педагогіка, вальдорфська педагогіка,

ранній розвиток дитини за методикою СесільЛупан, Глена Домана, Синьїті Судзукі, Реджіо-педагогіка та інші).

Основні поняття теми: альтернативна дошкільна освіти, альтернативні педагогічні системи та технології розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

Рекомендовані джерела.

Основні: 2, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6.

Тема 4. Особливості організації освітнього простору в різних альтернативних закладах дошкільної освіти

Організація освітнього простору в альтернативних закладах дошкільної освіти на засадах дитиноцентризму. Технології реалізації альтернативної дошкільної освіти у вітчизняній педагогіці. Чинники забезпечення можливості здобуття дошкільної освіти в альтернативних закладах дошкільної освіти для дітей раннього та дошкільного віку. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу в альтернативних закладах дошкільної освіти. Педагогічне партнерство з батьками вихованців в умовах організації альтернативної дошкільної освіти.

Основні поняття теми: альтернативна дошкільна освіти, альтернативні педагогічні системи та технології розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

Рекомендовані джерела.

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 5, 6, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ. АЛЬТЕРНАТИВНІ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Тема 5. Альтернативні форми здобуття дошкільної освіти

Прогулянкові групи. Соціально-педагогічний патронат. Центри розвитку дитини. Центри соціально-педагогічної підтримки. Освітні послуги (гуртки, студії). Суботні та недільні групи на базі діючих ЗДО. Особливості здобуття дошкільної освіти в умовах домашнього виховання. Інститут гувернерства в Україні. Чинники забезпечення здобуття альтернативної дошкільної освіти у невеликих містах та селищах України.

Основні поняття теми: альтернативна дошкільна освіти, альтернативні форми здобуття дошкільної освіти.

Рекомендовані джерела.

Основні: 1, 3, 4.

Додаткові: 1, 2, 5, 6.

Тема 6. Моделі альтернативної дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами

Особливості врахування в освітньому просторі альтернативного закладу дошкільної освіти індивідуальних запитів дітей з особливими освітніми

потребами. Забезпечення медичного, психологічного та педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.

Рекомендовані джерела.

Основні: 4,5.

Додаткові: 1, 4. 5, 6.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів денної форми навчання

Види діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	14	14
Відвідування семінарських занять	1	10	10
Робота на семінарському занятті	10	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10
Модульна контрольна робота	25	6	150
Максимальна кількість балів	284		
Розрахунок коефіцієнту	$284 : 100 = 2,84$		
Коефіцієнт	2,84		

6.2. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів заочної форми оцінювання

Види діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7
Відвідування семінарських занять	1	5	5
Робота на семінарському занятті	10	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10
Максимальна кількість балів	72		
Розрахунок коефіцієнту	$72 : 100 = 0,72$		
Коефіцієнт	0,72		

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Вид роботи	Кількість балів		Форми звітності
		ДФН	ЗФН	
1.	Розробити план психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку в альтернативному закладі дошкільної освіти.	5	5	Презентація
2.	Розробити план роботи з дітьми дошкільного віку в прогулянкових групах (на тиждень)	5	5	Презентація

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

К-ть балів	Критерії оцінювання
5	завдання виконано якісно, самостійно та своєчасно; зміст завдання розкритий у повному обсязі, доцільно обрані інформаційні джерела, дібрана інформація систематизована й проаналізована; аспірант виявив ініціативність у пошуку додаткових джерел інформації та креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь;
4	завдання виконано самостійно та своєчасно; зміст завдання загалом розкритий, однак включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; виявлення схильності до системно-наукового аналізу, прагнення до творчого використання набутих знань та умінь, але за наявності незначних помилок;
3	завдання виконано не своєчасно, має місце порушення логіки й структури викладу матеріалу; робота не містить авторської думки; можливі суттєві помилки у виконанні завдань, але аспірант спроможний усунути їх під керівництвом викладача;
0-2	завдання виконано поверхово, фрагментарно, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення; несвоєчасне та неякісне виконання завдань, вияв не самостійності у роботі.

6.4. Форми проведення модульного контролю

Модульні контрольні роботи проводяться у формі комп'ютерного тестування в ЕНК. Тести різних видів та тестові завдання відкритого типу. Тривалість проведення: 2 академічні години. Кількість балів за виконання тесту МКР від 0 до 25.

6.5. Форми проведення семестрового контролю

Підсумковий контроль проводиться у формі залікового оцінювання за результатами поточної успішності (проміжного контролю) з дисципліни «Альтернативні заклади розвитку дітей дошкільного віку».

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
20 - 25	Виставляється за: самостійне виконання аспірантом 100% тестових завдань з необхідного обсягу; високий рівень володіння термінологічним апаратом дисципліни, знаннями про особливості функціонування альтернативних закладів розвитку дітей раннього та дошкільного віку в освітньому просторі України, глибоку обізнаність з новітніми науковими та нормативно-методичними джерелами з означеної проблеми; виявлення аналітичних умінь при порівнянні різних альтернативних систем і технологій дошкільної освіти
15 - 19	Виставляється за недостатньо повне володіння термінологією, та знаннями про особливості функціонування альтернативних закладів розвитку дітей раннього та дошкільного віку, обізнаність з новітніми науковими та нормативно-методичними джерелами з означеної проблеми; недостатнє виявлення аналітичних умінь при порівнянні різних альтернативних систем і технологій дошкільної освіти
10 - 14	Виставляється за значну відсутність повноти та глибини володіння термінологією, обізнаності з науковими та нормативно-методичними джерелами, знань про особливості функціонування альтернативних закладів розвитку дітей раннього та дошкільного віку в практиці вітчизняної системи освіти, відсутністю розгорнутого аналізу альтернативних систем і технологій дошкільної освіти
0 - 9	Виставляється за виконання менше 50% тестових завдань з необхідного обсягу, низький рівень знань сучасного термінологічного апарату дисципліни та відповідних джерел, особливості функціонування альтернативних закладів розвитку дітей раннього та дошкільного віку в практиці вітчизняної системи освіти, низький рівень аналітичних умінь

6.6. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. (Державний стандарт ДО). Нова редакція. 2021. URL: <https://ezavdnz.mcfr.ua/book?bid=37876> (дата звернення: 06.01.2024).
2. Гавриш Н., Безсонова О. Організація роботи груп раннього віку: проблеми та шляхи їх розв'язання. *Дошкільне виховання*. 2020. N 5. С. 3–5
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту ВО. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна [та ін.] ; наук. ред. Г.В. Беленька ; Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
4. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку/Національна академія педагогічних наук України . Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
5. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу в умовах простору дитинства, що змінюється: монографія / під заг. ред. О.Г. Пилипової. Чернігів, 2018. 340 с.

Додаткові:

1. Альшевська Н.М. Нові форми здобуття дошкільної освіти. *Проблеми освіти: збірник наукових праць*. Спецвипуск. Вінниця-Київ, 2015. С. 5–10.
2. Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 26 жовтня 2017 р. Ред.кол. : В.І. Кобаль (гол.ред.) та ін. Мукачєво, МДУ. 2017. 213 с.
3. Гончаренко А.М. Дошкільна освіта Німеччини та України у зіставленні. *Дошкільне виховання*. 2018. № 11. С. 13–15.
4. Макаренко С.І. Організація інклюзивного освітнього середовища у ЗДО як умова реалізації інклюзивної освіти дошкільників. Еволюційні процеси в галузі дошкільної освіти: інноватика, досягнення, перспективний досвід: зб. матеріалів І Всеукр. Інтернет-конф. викладачів, студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Маріуполь, 27 листоп. 2020 р. / Маріуп. держ. ун-т; за заг.ред. С.І. Макаренко. Маріуполь, МДУ. 2020. С. 215–219.
5. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини в умовах сучасного освітнього середовища закладу дошкільної освіти : колективна монографія. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2020. 240 с. URL: <http://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/13374>
6. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього і дошкільного віку : сучасні підходи та освітні технології : монографія. Умань: Візаві, 2021. 281 с. URL: <http://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14260>
7. Тимошенко Т.В. Сучасні проблеми визначення підходів до емоційно-морального розвитку та виховання дітей дошкільного віку. *Педагогічний журнал*. 2018. №1. С.133–136.

Інтернет-ресурси:

1. Крок за кроком. Програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення /Л. Ткаченко, І. Деуля, І. Шаповалова. Мандрівець, 2021. 72 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/krok-za-krokom-programa-z-korekcijno-rozvitkovo-i-roboti-dlja-ditej-starshogo-doshkil-nogo-viku-z-tjazhkimi-porushennjami-movlennja-zaikannja.html>

2. Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку (оновлена) / О.Білан. Мандрівець, 2022. 216 с. URL:<https://mandrivets.com/ukrains-ke-doshkillja-programa-rozvitku-ditini-doshkilnogo-viku.html>

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АЛЬТЕРНАТИВНІ ЗАКЛАДИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»

Змістовий модуль І.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, МЕТОДИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття 1. Адаптація альтернативної дошкільної освіти до реалій сьогодення.

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Функції альтернативної дошкільної освіти на сучасному етапі розвитку суспільства.
2. Альтернативні педагогічні технології у системі освітньої інноватики.
3. Реалізація стандарту дошкільної освіти в альтернативних закладах розвитку дітей дошкільного віку.
4. Поняття «альтернативна педагогічна технологія».
5. Основні групи інноваційних педагогічних технологій: класифікація та сутнісні відмінності.

Практична частина.

Визначте сучасні проблеми організації альтернативної освіти дітей дошкільного віку

Рекомендовані джерела.

Основні [1, 3, 4, 5].

Додаткові [1, 2, 5, 6].

Семінарське заняття 2. Умови організації альтернативної дошкільної освіти.

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Чинники забезпечення дітей раннього та дошкільного віку альтернативними формами дошкільної освіти.
2. Нормативно-правове забезпечення альтернативної дошкільної освіти.
3. Особливості організації альтернативної освіти у вітчизняній системі дошкільної освіти.
4. Науково-методичне забезпечення альтернативної дошкільної освіти.

Практична частина.

Підготувати презентацію щодо нормативно-правового забезпечення системи дошкільної освіти.

Рекомендовані джерела.

Основні [1, 3, 4, 5].

Додаткові [1, 2, 5, 6].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Семінарське заняття 3. Проектування освітнього простору в альтернативних закладах дошкільної освіти.

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Зміст і форми роботи центрів розвитку дітей раннього та дошкільного віку.
2. Основні компоненти організації освітнього простору в альтернативному закладі дошкільної освіти.
3. Принципи організації Монтесорі-середовища.
4. Особливості організації розвивального середовища у вальдорфських закладах дошкільної освіти.
5. Принципи організації Реджіо-простору.

Практична частина.

Порівняйте особливості проектування освітнього простору в двох альтернативних закладах дошкільної освіти, які працюють за різними системами.

Рекомендовані джерела.

Основні [1, 4, 5].

Додаткові [1, 2, 3, 5, 6].

Семінарське заняття 4. Особливості організації роботи з дітьми раннього віку в альтернативних закладах дошкільної освіти.

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Аналіз досвіду психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку в альтернативних закладах дошкільної освіти в Україні та за кордоном.
2. Ранній розвиток дитини за методикою Сесіль Лупан.
3. Методика раннього навчання дітей Гленна Домана.

Практична частина.

Підготувати інформацію-огляд сучасних альтернативних технологій раннього розвитку дитини.

Рекомендовані джерела.

Основні [1, 2, 5].

Додаткові [1, 2, 3, 5, 6].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. АЛЬТЕРНАТИВНІ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Семінарське заняття 5. Прогулянкові групи як альтернативна форма діяльності ЗДО.

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Досвід організації прогулянкових груп у Великій Британії як найпоширенішої форми організації дошкільної освіти.
2. Організація короткотривалого перебування дітей у закладах дошкільної освіти.

Практична частина.

Порівняти особливості організації прогулянкових груп у вітчизняній та зарубіжній практиці дошкільної освіти.

Рекомендовані джерела.

Основні [5].

Додаткові [1, 2, 3, 5, 6].

Семінарське заняття 6. Соціально-педагогічний патронат як альтернативна форма дошкільної освіти

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Соціально-педагогічний патронат як всебічна та дієва допомога сім'ям, які мають дітей раннього та дошкільного віку.
2. Зміст, мета, завдання, принципи і функції соціально-педагогічного патронату як альтернативної форми дошкільної освіти.

Практична частина.

Підготувати презентацію щодо інструктивно-методичних матеріалів з організації форм роботи з дітьми, які не відвідують ЗДО.

Рекомендовані джерела.

Основні [1,4,5].

Додаткові [1, 2, 3, 4, 5, 6].

Семінарське заняття 7. Особливості організації домашнього виховання дітей раннього та дошкільного віку.

Теоретична частина.

Питання для обговорення

1. Інститут гувернерства в Україні.
2. Особливості домашнього виховання дітей раннього та дошкільного віку.
3. Можливості поєднання домашнього виховання з іншими формами альтернативної дошкільної освіти.

Практична частина.

Визначте переваги та недоліки домашнього виховання дітей раннього та дошкільного віку.

Рекомендовані джерела.

Основні [1, 5].

Додаткові [1, 2, 3, 4, 5, 6].